

flaa Rod i vore Forhold, saa er jeg endnu mere fuldstændig beroliget, og saa kan jeg uden mindste Betænkelighed følge med Regjeringsudkastet.

Nasmussen: Jeg vil tillade mig at støtte Mindretallet i Udvalget i de af det nu fremsatte Betragtninger. Jeg kan ikke rigtig fatte Betydningen af det Forslag af Udvalgets Flertal, som gaar ud paa, at der skal fastsættes en Afstandsbestemmelse for Brænderianlæg af $1\frac{1}{2}$ Mil fra Kjøbstæderne. Efter min Mening kan Brændevinsbrænding nemlig ikke lignedes med den øvrige Næringsdrift i Kjøbstæderne, ja, jeg synes endog saa, at det meget mere maatte være i Kjøbstædernes Interesse, at de kunde blive omgivne med en hel Del Brænderier. Brænderierne producere jo nemlig netop de Nødvendighedsartikler, som Kjøbstæderne i deres Helhed maa sætte Pris paa at faae saa billig som muligt. Der bliver saaledes efter min Mening kun Spørgsmaal om at tage Hensyn til Brændevinsbrænderne. Men hvad nu dem angaar, da synes mig, at Brændevinsbrænderne ikke kunne sammenlignes med andre Næringsdrivende. For en Kjøbmand, Vager, Skraeder, Skemager osv. kan det vel være meget nyttigt og vigtigt, at han har en hel Del Kunder tæt omkring sig, men det gjælder ialtfald ikke for Brændevinsbrænderne. Brændevinsbrænderne kunne ligesaa godt have deres Kunder i lang som i kort Afstand, og i Praxis vil det ogsaa vise sig, at de i Reglen have deres Kunder rundt om i Landet, som det falder bedst for Befolkningen at komme i Forbindelse med dem. Søvrigt er det forunderligt, at vi ikke kunne befatte os med en eneste Lovbestemmelse, som indeholder Forskrifter om Næringsdrift, uden at vi stadig og stadig komme til at stille Forholdet med Land og Kjøbstad op imod hinanden og til at overveie i det Uendelige, hvad der kan tjene Landet, og hvad der tjener Kjøbstaden, og hvorledes de ikke skulle komme til at staa hinanden. Dette er en Mærkelighed, al den Stund vi jo dog have en Bestemmelse i vor Grundlov, som siger, at vi skulle arbeide hen til, at Udgangen til Erhverv kan blive lige. Naar Brændevinsbrænding ikke skal kunne blive til et alminde-

ligt Erhverv, saa forstaar jeg ikke, hvad Meningen kan være af den nævnte Bestemmelse i Grundloven. Jeg vilde langt, langt foretrække den nuværende Tilstand, saa at Revillingsveien blev bibeholdt, fremfor at jeg skulde kunne gaa ind paa en saadan forlænget Afstandsbestemmelse som den, der af Udvalgets Flertal er foreslaaet. Jeg har nemlig den Tro til den nuværende Regjering og til enhver Regjering, at den vil staa langt opbøiet over alle de smaal'ge Interesser, som stadig og stadig gjøre sig gjældende ved enhver Leilighed mellem Kjøbstad og Land, og at enhver Regjering, baade den nuværende og alle tilkommende, vil overse Forholdene og stedse erkjende, at, hvor en Mand melder sig med Indsigt i og Lyft til at virke i den heromhandlede Retning, der bør den vanskelig siges Nei. Forsaa vidt Hensynet til Kontrolten ogsaa hidtil er kommet i væsentlig Betragtning, maa det jo fremdeles indrømmes, at jo nærmere Brænderierne ligge ved en Kjøbstad, desto bedre kan Kontrolten tilveiebringes. Fra hvilken Side jeg altsaa end betragter dette Forhold, bliver det min bestemte Overbevisning, at her er netop et Tilfælde, hvor den fulde Frihed er det ene Nigtige.

Brasch: Jeg havde ikke tænkt paa at begjære Ordet paa nærværende Stadium af denne Sag, men den ærede sidste Talers Udtalelser have givet mig Anledning dertil. — Den ærede Landsstingsmand dvælede meget stærkt ved den Omstændighed, at, naar der fremkom et Lovforslag her i Thinget, der staaer i Forbindelse med Næringsforholdene, da er det sjældent, at der ikke fremkommer et eller andet Etænk af Opfordring til derved at tage Hensyn til Kjøbstæderne. Det ærede Medlem kunde derhos ikke forstaa, hvorledes man i Anledning af nærværende Lovforslag kunde komme til at ytre sig i den Retning. Han mente ikke, at der var nogetsomhelst Hensyn at tage til Kjøbstæderne, og han antog, at Forholdet var et saadant, at, dersom der kunde blive anlagt Brænderier i en mindre Afstand fra Kjøbstæderne end $1\frac{1}{2}$ Mil, saa maatte de endog saa snulle det, fordi det afgav en let og bekvem Maade for dem til at faae deres